ආගමික නිදහස (**DECLARATION ON RELIGIOUS FREEDOM -** ***DIGNITATIS HUMANAE***) **පිළිබඳ දෙවන වතිකාන මන්ත්‍රණ සභා නිර්දේශය: ඉතිහාස අධ්‍යයන ගවේෂණයක්**

එච්. ආර්. එන්. ෆොන්සේකා

බටහිර සම්භාව්‍ය සංස්කෘතිය හා ක්‍රිස්තියානි සංස්කෘතිය අධ්‍යයන අංශය

සභා ඉතිහාසයේ නවෝදයක් උදා කිරීමට මඟ විවර කළ දෙවන වතිකාන මන්ත්‍රණ සභාව පිළිබඳ ජී. ඇල්බෙරිගෝ (G. Alberigo) විසින් සම්පාදිත *History of Vatican II* නමැති ග්‍රන්ථ වෙළුම් පහ භාවිතයට ගෙන මෙම පර්යේෂණ නිබන්ධය ඉදිරිපත් කර ඇත.

ආගමික නිදහස පිළිබඳ නිර්දේශය සකස් වූ ආකාරය හා එයට පසුබිම් වූ කරුණු පිළිබඳව පුළුල් විමර්ශනාත්මක අධ්‍යයනයක් සිදු කිරීම මෙම පර්යේෂණයේ ප්‍රධාන අරමුණ වේ.

කිතුනු දැක්ම අනුව නිදහස යනු දේව දීමනාවකි. එසේ ම තමන් කැමති ඕනෑ ම ආගමක් ඇදහීමට මිනිසාට අයිතියක් ඇත. එය මනුෂ්‍යයෙකු වශයෙන් ඔහුට/ඇයට හිමි මානව අයිතිවාසිකමකි. ආගමික නිදහස යනු තනි පුද්ගලික නිදහසක් නොව සිය අසල්වැසියාට ප්‍රේමය දැක්වීම ය. නමුත් වර්තමානය වන විට ලෝකයේ විවිධ සන්දර්භයන් තුළ ආගමික නිදහස කොතෙක් දුරට පවතින්නේ ද යන්න සහ එහි ස්වභාවය පිළිබඳ පුළුල් ව විමසීම මෙහි පර්යේෂණ ගැටලුව වේ.

මෙම නිබන්ධයට අදාළ දත්ත රැස් කර ගැනීම සඳහා යොදා ගත් පර්යේෂණ ක්‍රමවේද ලෙස ලේඛන, ඓතිහාසික හා මූලාශ්‍රය විමර්ශනයන් දැක්විය හැකිය. ජී. ඇල්බෙරිගෝ විසින් සම්පාදිත *History of Vatican II* නමැති ග්‍රන්ථ වෙළුම් පහට අමතරව විශ්වකෝෂ, ශබ්ද කෝෂ, ශාස්ත්‍රීය ග්‍රන්ථ හා ලිපි, අන්තර්ජාලය ආශ්‍රයෙන් ද දත්ත ගොනු කොට තිබේ. එසේ ම තෝරා ගත් ප්‍රධාන මාතෘකාවන්ට අදාළ ග්‍රන්ථ හා ශාස්ත්‍රීය ලිපි අධ්‍යයනය කරමින් ඒවායේ කරුණු විශ්ලේෂණය කරමින් තොරතුරු රැස් කිරීම සිදු කොට ඇත.

මූලික පද: ආගමික නිදහස, දෙවන වතිකාන මන්ත්‍රණ සභාව, අයිතිවාසිකම්